

Ami a szemeim elé tárul,
csupán a csillagok közé
lazán kifeszített égbolt.

Egy háló,
melyben az elveszített napokat követve
evickélsz előre.

A magasból szürkület ereszkedik alá,
A Nap és a Hold testvérként ölelik egymást.

Lehunyam a szemeim.
Az emberi szívek közé feszülve
lágyan ringatózik a világ.

Az igentől a nemig
a különbtelenség
végtelen útja vezet.

Merre induljak
kérdem,
ki vagyok, mikor egy pelikán a nevemben
a saját szívével eteti fiókáit.

És a nevében
emeli szablyáját az egyszarvú.

Itt az idő, hogy visszatérjünk a számokhoz és a betűkhöz,
a jelekhez
melyeket a piramisok és a szentélyek köveibe véstek.

A régi könyvek lapjain világosan leírják:
A madarak nyelvében
elégnek az új jelentések,
miközben az értelem visszatér saját lényegéhez.

E napok már itt kopogtatnak.

Míg tünődsz, hogy ajtót nyiss-e,
az egyetlen szemgolyóban
Jeruzsálem mennyei kapui nyílnak.

Valaki kattint az egérrel
és piramisok ezrei hullnak porba.

Titkos záratat titkos kulcsokkal tárj fel,
gyűjtsd össze a megismerést oda, ahová mások a szándékaikat rakják.

Ezen a folyosón Isten vezet végig.

Ha kezet nyújtasz neki, felismeri a barátot benned.

Mindketten már tudjátok, hogy nincs visszaút.

Azokban a könyvekben másról is írnak: Arról, hogy ez az egész
csak a képzeleted szülötte,
mely abszolút nem valóságos.

Fantázia, álmom és imagináció. Ők azok a lovak,
kik az évszázadok nehéz terhét cipelve,
lágyan borzolja a mindennapok szellőit.

Az ő terhük egyben a te sorsod is.

Ma éjjel ne fordulj vissza az időben,
lazán lépj ki az ürességbe,
ott várnak rád azok, akiknek dönteniük kell.

Minden meg van írva.

És ezzel együtt érkezik a szél, sőt vihar,
a naptól ragyogó holdfényes éj.

R. C. CH. -
szótagolja szívünk a napok szignóját.

Eszmélet

Amit azon a napon megérezel,
mondottam,
azt a mából már nem hozod
vissza az időben.

Ezek olyan dolgok,
melyektől 3/4-es ütemben rognak meg
a lábak.

Az aszfodélosz rétek
és rajtuk Bebé, Ronaldinho,
Pelé, Cruyff

kergetik a harmattól még nedves
medúzafőt.

A Styx folyón túl ligetek virágzanak,
pelikánok repülnek ki a címerekből
New York puszta utcáira

és a szendvics, amit kidob az
automata
már régóta penészes.

Gyógyszeradagjaid megmérgezték
a talajvizeket.

És ezzel mit csináljak,
kérdézi (valaki)
és tenyereit a volánra helyezi
(mi az, beragadt).

Méhek nincsenek. A virágok égetten
Miss Universe arccsontjai mellett
hevernek.

Üvöltenek a szirénák. A madarak helyett
a rádió énekel: a Wells századik ismétlését
most élőben.

És te épp hazafelé tartasz a bárból,
kissé piásan, a szépséget áttolod
a kerítésen, hadd hányja ki magát.

Csak a reflex,
mi szemeid mozdítja.

A körhinta örülten pörög,
a gyerekekkel,
akik megőszültek.

Egy pohár vizet,
kéred az ajtónál,
menjen el,
szavak az ajtón túl.

A túlpartról ereszkedik le a pogány isten,
énekelt a madár,
a fekete száját elnyelte a sötétség.

Álom

■ évében feltaláltuk
a fehér vérszint,
három újfajta emberhúst,
költészetet arról, ami nem volt, nincs és nem lesz.

Milyenek a fehér vérszínű emberek?
Elég emberhúsunk van?
Minek nekünk a költészet arról, ami nem volt, nincs és nem lesz?

Madárka

Az úrhajósom azt mondta nekem:

Repülj madárka
Dobd el uszonyaid
Szakadj el az ezüst hullámoktól
Ne hadd a bárkához béklyózni magad

Az elméd üres ház
Csillagok nélkül éjszaka van
Élvezd ki a mai napot
Holnap sírni fogsz az úrállomáson

Repülj madárka
Ne érdekeljen a visszatérés
Míg a lelkedbe látok
A hajók időben érted jönnek
Az ezüst vadászmezőkre való távozáskor

Rémes éjszaka
Kattintás
Véletlen tekintet
Acélsapka
Álarcosbál
Injekció
Alvás

Repülj madárka
Megleled önmagad
Semmiféle ma nem ment meg
Az oroszlán hatalmától
Ki a saját akaratod
Ellenére lettél
A hajó királya nem a sivatag királya

Mondd csak madárka
Ki vagyok
Mely kalitka számára születtem
Mely számára nem halok meg soha

Repülj madárka
Az én napom már úgyis közeledik

Dobd el uszonyaid
Engedd, hogy a napraforgó
Magja vezessen
Csakis kezek emelhetnek az égbe

Még kettőt alszom
És levetem a szkafandert
Így mondta az én úrhajósom
Így éneklek, én, a fejedben lévő madárka.

A földönkívüli rabok kongregációjának nyílt levele

Gondoljanak a bolygók, amit csak akarnak
Paradicsomba való menekülésünkről

Senki sem hívott bennünket, mentünk.

A lábakon súlyos béklyók:
Nike, Reebok
párosujjú patások.

Julio Estevez ikreket szült.

Az idő csikorgatja fogait.

A csillagok tanácskoznak:
Felébreszteni éj közepén a szunnyadót,
az nem nehéz.

Senki se felejtse el azt az álmot.

Egyenként léptünk be
a versbe
a fejek gurultak a sötétségbe.

De itt vagyunk,
itt,
a holnapi visszatérés áráért.

Aha, Enter

Abban az időben Enter még nem repkedett
A földek és városok felett
Nem volt két keze, arca és fogai
Ártatlan billentyű volt a billentyűzeten
Mint tó a nádasban, fészek, s benne a hattyú

Aha, Enter, mondta
És eliramodott gyorsan
A haja csak úgy hullámozott
Szőke haj a nyár pókhálójában

Így emlékszem rá
Aha, Enter, mondta
Soha többé nem láttam

Azóta Entert a pincében tartom
Mélyen a föld alatt
Vastag falak mögött

Mit vittünk véghez, sűgom
Enter hallgat

Ártatlanság

A titoktartás alól feloldva mondom:

Május 14-én a forradalmi gárdák elfoglalták a Helytartói Palotát
És statáriumot hirdettek.

Az utcákon csak a kutyák és a zöld - fehér - piros trikolórral
megjelölt hitelárusok lézengtek.

Néha lövés hangja hallatszott a téren.

Mehmed Dilingerrel és Johanna Brestenskával ültünk

A Vörös Oroszlán nevű bárban

És whiskyt ittunk szódával.

Az Armagnac már elfogyott a bor pedig be volt zárva a pincében,

Ahol a háziak a rizlinges és a zöldveltelinis palackok,

Befőttes üvegek és a káposztáshordók közé

Gyorsan elrejtették a █████ páholybeli testvéreiket,

Akiket már a zavargások kezdete óta keresett

A hadsereg, illetve később már maguk a felkelők is.

Ahogy mondtam: iszogattunk és titkon reméltük, hogy a Barna Hunok által elfoglalt

Lengyel Királyságbeli barátnőnk majd beszél azokról a határ menti szörnyűségekről,

Melyeket átélt útban a Szabad Franciaország felé.

Az alapjaiban rengett meg Európa,

Amikor az imámok Imámja Igazságosztót játszott,

És felrobbantatta Berlint.

Nem fogok a geopolitikai helyzetről beszélni,

Nem ezért vagyok itt.

Az én feladatomban emlékeztetni azokra a tényekre,

melyek a T I T K O S besorolással vannak jelölve.

Pontosan tizenkét órával azután, hogy Mehmeddel és Johannával
Megittuk a második üveg whiskyt és hiába próbáltunk térerőt,
Találni, hogy jelentést küldjünk külföldre a zavargásokról,
Melyekre szinte azonnal hírzárlatot rendeltek el,
Pontosan tizenkét órával azután, hogy Mehmed
Az ablak mögött masírozó gárdát nézve,
egy cigivel a mutató és középső ujj között átkozódott,
Pontosan tizenkét órával azután, Brestenska Johanna
Levetette kockás ingjét és fekete csipkés melltartóban
ült tovább a rozoga széken,
Pontosan ekkor szállt le a koronázási dombra
Az első úrhajó.
Az elkövetkező napok során
Rengeteg hasonló úrszekér jelent meg a város felett,
Melyeket mindenki láthatott, kivéve azokat, akiket elvakított a hatalom.
A vérfürdőbe torkolló mészárlásról bővebben nem szólok.
Az én feladatomban csak egyetlen dologról szólni:
Közvetlen azelőtt, mielőtt meghaltam,
Tehát két nappal azelőtt, hogy a lelkem elhagyta
Strasbourgot és Bardom irányába indult,
A csodaszép Johanna ölelésében
Felismertem földönkívüli származásom értelmét
Meghallgattam a legendás, Jupiter X-12
Gyarmatról érkezett Maimonidész titkos kódját.
Azon a helyen, ahol az emberi lények a szívüket rejtegetik
Egy tűzláng érintését éreztem,
és a fájdalomtól majdnem felkiáltottam.
A szerelem volt ez, aki tanúskodni küldött.
Mint az xxx bolygó földönkívüli légiójának ügynöke
Befejeztem földi küldetésemet
Közvetlenül az Isteni Uralkodó eljövetele előtt,
Az Új Világrend hajnalán.
A szűz Johanna által megjelenített üzenetemet
A városnak és a világnak
Így hangzik:

Szerelmünket paranormális jelenségek kísérték.
Itt még a fűnyíró hangja is az angyalok énekét idézi.
Szerettelek, te puskaporral kereskedő üzletasszony.

Nincs több hozzáfűznivalóm.

Ítélet

Amikor 1642 augusztusában átléptem Q állam határát
És a Jenyiszej folyó partján tábort vertem,
Még nem sejtettem, hogy a tőlem cca. 550 km-re
Lévő Rabszolgák Városából épp útnak indult egy küldönc
Az Árnyékbirodalom Összeomlásának hírével.
Csak kevesen sejtették abban az időben,
Hogy miről is van szó,
Ha nem tévedek, az északi Földteke
Lakosai többségének
Fogalma sem volt a hatalom és költészet kérdéseiről.
Nem úgy mint nekem.
A Hármas Szerződés országainak nagyköveteként
Az Ötödik Birodalom jelképeit kellett átvennem,
Azaz, a W.W.W. & Sons bankház titkos kulcsait,
És vissza kellett szállítanom őket a
Westminsteri Apátság Bázisára.
Abban a hitben, hogy a cselekedetem
Az Isteni gondviselés része,
Útra keltem és a világi hatalmat képviselvén
Halott gyermekeket, felperzselt asszonyi öleket
És hivatali kapukra szegezett vadak tetemeit hagytam magam után.
„Ó te csodaszép hősöm”, üdvözöltek a legelbűvölőbb,
Skarlátba és bíborba lengén öltözött hölgyek.
Átszeltem az országot, szeretkeztem és öltem,
Örültem Isten kegyességének, a szél, a fű
És az egyszerű nép odaadásának.
Azon az estén, amikor a Jenyiszej partján tábort vertem,
Minden megváltozott.
A küldönc, akiről beszéltem,
Sosem érte el küldetése célját
És az üzenetnek, melyet a kormány
által megbízott Helytartónak kellett volna átadnia,
Örökre nyoma veszett
Az agyam sejtcelláiban.
A történelem irányt váltott.
És én, a jós, akaratlanul is
Legokosabb az okosak között, azóta barangolok az országban,
A Naptól és a csillagoktól kérve útbaigazítást:
Merre tovább?
Hova hajtsuk le fejünket?
Miért ez az egész?

Soha, sohase kérdezték a folyót,
hogy mit hallott a forrásánál.
A víz, mely kimossa elmétekből az időt,
Száras medreiben tárja fel az örökös gépet,
Ami akaratotok ellenében is vagytok.
Az a csontváz az arcomba röhög.
A Birodalom máig fennáll,
A lábam nyomán fekete fű sarjad,
A juhok és a szél is elkerüli.
Nincs kihez fordulni,
Üres markomban morzsolgatom
A szintiszta, felszabadult tudatot.

Félelem

Nem akarta megzavarni a fülke szent tisztaságát.

Melegítőben imádkozott,
míg rá nem jött a plébános úr,
IX. Pius jó barátja.

Az Úr kiűzte őt házából.
És ő ment.

Autókat tört fel,
idegen házak rolóit húzogatta le.

Vádlott, miért követte el e tetteket? Kérdezték őt.
Nem tudom, felelte.

Pirkadatkor végezték ki.

Imával az ajkán halt meg.
A teste lebegett a levegőben, tulajdonképpen: lógott.

A szárnyak letépve heverték a földön.

Szent Genovéva,
hányszor kell meghalnod, míg megszülepsz?

Végzet

Olyan országba születél,
melyet két folyó szel át:

Léthé
és
Mnémoszüné.

Az első hozzám vezet téged,
másik hozzád.

Az egyik sem tükröz
viszont semmi többet,
csak azt,
amit a felszínre hagy úszni
saját magából.

Ölelés

A báránybőrbe bújt vadállatnak
Köszönhetem legjobb verseimet.
Nem vérből vagy tűzből születtek,
Hanem abból,
Ami az utolsó ölelés után marad.
Nem égettek fel értük falvakat,
Nem tettek a földdel egyenlővé városokat.
Sőt, még a macskába sem rúgtam bele,
Mikor a láb alatt volt.

Nem.

Ezek a versek a semmiből
születtek,
Abból, ami nincs,
Az ürességből.

Akácvirággal a hajában
Oroszlánszívű Richárd király
Történelmet ír:

Véres kezeit vízzel telt kádban áztatva,
Tizenkét szűzlány elégíti ki férfiasságát.
Fekete macska a kemencepadkán
Élvetegen nyalogatja magát,
A kutyák a csontokat rágják.
A kék égbolton nyoma sincs
A drámának, mely Richárd szívét marcangolja.
A feléje nyújtott kézben később felismerte az árulást.
Ily módon a képernyőből világ lesz.
A szavak az elmúlt napot történéseire figyelmeztetnek,
Bár fényük már a holnapot világítja.
Bárhogy is szeretnék nekifogni a leszámolásnak,
Hiányzik a fegyvertartási engedélyem.

Amikor gondolataimban
Felkeresem Richárd királyt,
Ő egy pohár borral üdvözöl
És baráti hanggal az időkből,
Amikor még nem támadott hátba a halál.
A lányokat nézve beszélgetünk,
akik két csirkecsontért
adták el ártatlanságukat.
Mikor a kés élével
Áthaladok a torkukon
A vékony vércsík
Összefolyik az emberi szív határaival.

Pár évezreddel később
Lehet, hogy egy úrállomáson találkozunk,
Valahol mélyen a világűrben.
Lehet, hogy már semmi sem fogunk tudni
A fájdalomról, a szerelemről, a halálról, a tűzről és vérről...
A Filozófus Császár az ismert gesztussal üdvözöl.
„De megnőtt”, szorítom meg a barátom kezét,
Ha még lesznek kezek, bár barátok még biztosan lesznek.

És a lap-topom billentyűzetére könnyedén
Szálló akácvirágokban
Ugyanazt a gyengédséget ismertem fel,
Mely mindig meglepett, mikor az arcodra
csókot leheltem, Szűzlány d' Apponyi.
Lassan térek magamhoz az álomból, melyben nem volt helye
Vérnek, sem tűznek.
Csak annak, ami az utolsó ölelés után marad.

Szabadság

Az éjszaka visszhangja
betakar mindent,
mi lélegzik.

A láthatáron túl vagyunk,
a kerekek már csak
a fejekben pörögnek.

A vándorok egy rizsszembe
gyűjtötték
a szélben üvöltő csontokat.

A homokdűnék felől
a szabadság áramlik.
Hernyóarca van
mely a haszon nevében
felfal mindent.

Az keresztre feszített
államok csontvázai
a szélfogóként lengedeznek.

Mária,
útbaigazítást kérsz,
ám a szívedben
kígyó tekeredik vissza
az időben.

Megmozdultak a lépcsők.

A vándorokat a
vesztőhelyre szállítják.

Amíg álmodnak,
valaki lecsavarozta a fejüket,
megtöltötte homokkal
és eladta a múzeumoknak.

Az emlékezet lenyomatait lapozzuk,
az elsők vagyunk, akik sehová sem érkeznek meg.
Pirkadatkor lelőttekként
az árnyék hosszáról tanúskodunk
a vértócsákban.

A kutyák ugatnak.

A napok horizontján túl
fakó sátrak
a néhai elvárásaink
látomásai.

A tükörben vándorló
kontinensek.

A szabadság csak egy szó,
melyet a szél
harapott a szívedbe.

Merva Attila fordításai (2017)

Michal Habaj (1974, Pozsony): költő és irodalomtörténész. Verseskötetei: *80-967760-4-5* (1997), *Gymnazistky. Prázdniny trináštočnej* (1999), *Korene neba. Básne z posledného storočia* (2000), *Básne pre mŕtve dievčatá* (2004), *Michal Habaj* (2012) a *Caput Mortuum* (2015). Anna Snegina álnév alatt közölt verseskötetek: *Pas de deux* (2003) a *Básne z pozostalosti* (2009); A Generator X költői csoportosulásnak is tagja, gyűjteményeik társszerzője, miként a *The European Constitution in Verse* (2009) c. nemzetközi projektnek is. Verseit az európai nyelvek zömére lefordították, több külföldi antológiában is szerepelt. Három, a szlovák modernista költészetet elemző tudományos monográfia szerzője.

Merva Attila (1978, Dunaszerdahely): műfordító, irodalomtörténész, pénzügyőr főhadnagy. 2014-ben szerzett doktori fokozatot irodalomtörténetből. Szabadidejében főként kortárs szlovák költők (Habaj, Ferencuhová, Kucbelová) verseit ülteti át magyarra, illetve Kassák verseit szlovákra. Emellett több tanulmány és konferencia anyagát fordította. Legutóbb Mária Ferencuhová *Veszélyezett faj* (Ohrozený druh, 2012) és Michal Habaj *Caput Mortuum* (2015) című kötetét fordította le, melyek kiadásra várnak.